

Broj: 07-056/23-1028/3

18. oktobar 2023. godine

Izveštaj o sprovedenim javnim konsultacijama o Nacrtu sektorske analize u oblasti „Zaštita i unapređenje ljudskih i manjinskih prava-Interkulturalizam za 2024. godinu

Shodno članu 79 Zakona o državnoj upravi i člana 12 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija u vezi člana 32a Zakona o nevladinim organizacijama, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je dana 02.10.2023. godine, broj: 07-056/23-1028/2, objavilo Javni poziv za konsultovanje sa zainteresovanim nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom i unapređenjem ljudskih i manjinskih prava-interkulturalizam, u cilju sačinjavanja Sektorske analize za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz Budžeta Crne Gore u 2024. godini u navedenoj oblasti.

Konsultacije su realizovane u periodu od petnaest dana od 02.10 2023. godine do 17.10 2013 . godine, u okviru kojih je nevladina organizacija Đakomo Adriatic dostavila, putem maila , svoje komentare i sugestije, dana 17.10 2023. godine.

Komentari i sugestije NVO Đakomo Adriatic:

Komentar 1.1

„Obzirom da Strategijom unapređujemo podsticajno okruženje za djelovanje NVO ispred NVO Đakomo Adriatic saljemo sledece sugestije:

- *Jedan od Operativnih ciljeva koji je postavljen Strateskim ciljem 1, predlazemo da Operativni cilj 3.1.5. bude podsticanje proizvodnje medijskih sadržaja na temu „Afirmacija kulturnih identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica u Crnoj Gori“.*

Odgovor obrađivača na komentar 1.1:

Kao što Vam je poznato tačan naziv operativnog cilja glasi:

3.1 Afirmacija kulturnih identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori podržana putem realizovanih mjera i aktivnosti državnih institucija.

Dakle akcenat je na podršku državnih institucija, kao operativni cilj, mišljenja smo da ste trebali predložiti mjeru kojom bi se ostvario cilj.

Komentar 1.2

1.U okviru Strateskog cilja osim postojećih identifikovanih mjera treba uvrstiti pod tackom

2.2.2. „Produkcija medijskih sadržaja na temu značaja multietničkog građanskog društva sa visokim stepenom povjerenja i tolerancije“.

Odgovor obrađivača na komentar 1.2.:

Postoji već mjera „Eliminisati nacionalnu i vjersku diskriminaciju“ , kao i podmjera „Izmijeniti i uskladiti nastavno-naučne i vaspitno obrazovne programe u cilju uključivanja adekvatnih sadržaja iz kulture, tradicije i istorije svih nacionalnih i vjerskih zajednica koje žive u Crnoj Gori na svim obrazovnim nivoima bez diskriminacije

a pod rednim brojem 2.2.2 u Nacionalnoj strategiji je definisana mjera „Stimulisati društvenu solidarnost“ koja se odnosi na solidarnu društvenu intervenciju i korporativnu filantropiju

Komentar 1.3

1. Strateski cilj u oblasti kulture i identiteta manjina gdje su u okviru Strateskog cilja identifikovane mjere treba dodati 2.2.2. „Podstaci afirmaciju programskih sadržaja o značaju multikulturalnosti kroz obrazovne institucije i medije“.

Odgovor obrađivača na komentar 1.3.:

Komentar 1.3 odnosi se na nepostojeći strateški cilj, osim toga ne odnosi se na mjere koje su nabrojane u komentaru.. Strateški cilj 2 na koji se ova NVU poziva odnosi se na zapošljavanje :

„2. Osnajena društveno-ekonomska integracija pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u crnogorsko društvo putem implemetacije postojećih normativnih rješenja i instrumenata zapošljavanja.“

Odgovor obrađivača na sve komentare :

Sugestije koje se odnose na komentare koje je dostavila nevladina organizacija „Đakomo adriatic“, shodno članu 32a Zakona o nevladinim organizacijama („Sl.list CG, br. 37/17“) povodom kojih se vode konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, ovaj organ daje objedinjeno mišljenje koje se dalje upućuje Ministarstvu javne uprave te se dostavlja Vladi Crne Gore.

Isti se izvještaj postavlja na web stranicu Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, čime je načelo transparentnosti ispoštovano.

Sugestije koje se odnose na sektorsku analizu sadržane su u aktima Vlada Crne Gore, koja je na 128. sjednici od 04.07.2019. godine, donijela Strategiju manjinske politike 2019-2023.

Da bi došlo do izmjene Strateških, i operativnih ciljeva Strategije postoji procedura istovjetna kao i za njeno donošenje, tako da se sektorskom analizom može uticati samo na razvijanje mjera, programa i projekata kojima su oni smjernice i ciljevi tokom realizacije.

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinim organizacijama („Službeni list CG“, br. 39/11 i 37/17).

Navodimo sledeće da **Strategija manjinske politike 2019-2023**, kao i sa pratećim akcionim planovima, predstavlja osnovni planski dokument koji definiše politiku Vlade Crne Gore u oblasti poštovanja i zaštite prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Strategijom manjinske politike, u skladu sa uporedno-pravnim i međunarodnim standardima, definišu se mjere za sprovođenje Zakona o manjinskim pravima i slobodama i unapređivanje

uslova života manjina, u cjelini, koje su državni organi dužni postepeno da realizuju u periodu implementacije dokumenta.

Takođe ističemo da smo u sektorskoj analizi naveli da kada je riječ o razvijanju sistema vrijednosti u skladu s ciljevima održivog razvoja zajednice, **Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030**, koja je usvojena 07.juna 2017 godine su postavljeni su strateški ciljevi, Stimulisati aktivan odnos ključnih aktera prema održivosti razvoja u okviru ovog strateškog cilja identifikovani su sljedeće mjere, Eliminirati nacionalnu i vjersku diskriminaciju, ,Izmijeniti i uskladiti nastavno-naučne i vaspitno obrazovne programe u cilju uključivanja adekvatnih sadržaja iz kulture, tradicije i istorije svih nacionalnih i vjerskih zajednica koje žive u Crnoj Gori na svim obrazovnim nivoima bez diskriminacije, Razviti sistem vrijednosti u skladu s ciljevima održivog razvoja zajednice i Izgraditi multietničko građansko društvo sa visokim stepenom međusobnog povjerenja i tolerancije .

Novoosnovani Direktor za interkulturalizam pri Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava Vlade Crne Gore je i osnovan sa ciljem osnaživanja integracionih procesa društva i iskorjenjivanja svih oblika diskriminacije.

Direktorat razvija kulturnu dimenziju temeljnih prava u nadležnosti Ministarstva ljudskih i manjinskih prava. Direktorat progresivno unapređuje bazične principe multikulturalne tolerancije i dijaloga ka širem spektru inkluzivnosti i integracije u modele interkulturalnog suživota, solidarnosti i su-odgovornosti za zajedničku budućnost i posvećen je unapređenju univerzalnih ljudskih prava i vrijednosti na kojima se zasniva interkulturalizam.

Novoosnovani Direktor za interkulturalizam pri Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava Vlade Crne Gore je, za sada, prva državna institucija takvog tipa na svijetu sa ciljem osnaživanja integracionih procesa društva i iskorjenjivanja svih oblika diskriminacije. Direktorat razvija kulturnu dimenziju temeljnih prava u nadležnosti Ministarstva ljudskih i manjinskih prava. Direktorat progresivno unapređuje bazične principe multikulturalne tolerancije i dijaloga ka širem spektru inkluzivnosti i integracije u modele interkulturalnog suživota, solidarnosti i su-odgovornosti za zajedničku budućnost. Direktorat je posvećen unapređenju univerzalnih ljudskih prava i vrijednosti na kojima se zasniva interkulturalizam

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava

Direktorat za interkulturalizam

Odgovor sačinila:

Dr Ljudmila Milla Popović, v.d. direktorica Direktorata za interkulturalizam

